

ఊగరా, ఊగరా...

నేల చెమ్మగా వున్నది. గదంతా మాసిపోయిన బట్టల వాసన. అప్పుడెప్పుడో రాయగడ రోడ్డు మీద ఎదురుగా గోడమీద ఎవరో పిచ్చి పిచ్చి బొమ్మలేశారు. ఆ పక్క కలగా పులగంగా ఏవో తేదీలు, రాతలు 2-10-63. 15-8-47 గాంధీ, స్వాతంత్ర్యం, దాని పక్క అస్పష్టంగా ఏదో బొమ్మ. దానికింద జండా గుడ్డతో వుర్రేసుకున్న పాతికేళ్ళ కుర్రాడు.... ఇలాంటివే... దగ్గరగా చూస్తేనేగాని కనబడవు. దానికెదురుగా వున్న గోడమీద చంప చచ్చిపోయిందా? మరి కళ్యాణి చచ్చిపోలేదు, చంపేరు, చంపేరు. మహాపాత్రో చచ్చిపోయేడు. అక్కడ వికృతంగా బొగ్గు ముక్కల్లో గీసిన పిచ్చి గీతలు, అస్పష్టంగా రాసిన రాతలు.

గది గోడలు ఏడుస్తున్నట్టుగా వున్నాయి.

గదికి ఎడం పక్కగా ఒక మూల గొంతుక్కుచున్నాడు మహాపాత్రో అతను కూర్చున్న చోటుకి కొంచెం కుడిపక్క పైన చేటంత ఇనుప చువ్వల కిటికీ. కిటికీ లోంచి ఎండ గది గోడ సగాన్ని తాకి అలా అలా పైకి జరుగుతోంది. ముందు తీక్షణంగా పడ్డ ఎండ రానానూ రంగు పోగొట్టుకుని సన్నగా, సన సన్నగా పాలిపోయి వుండుండి గోడ మీద బల్లలా పాకుతోంది. ఆ మూల కూర్చుని అలా నీడకదలిన దిక్కువైపే సాగుతున్న చూపులు గోడ చివరంటా సాగి ఆగిపోయాయి. ఎండలేదు. మిగిలింది ఎండ పాడ మాత్రమే. కళ్ళు పీకినట్టుగా అన్పించాయి. రెండు అర చేతులతోనూ రెండు కళ్ళూ కాసేపు మూసుకున్నాడు.

మసక చీకటి.

కాటుక పొడి రాలుస్తున్నట్టుగా వుంది.

కళ్ళిప్పి బైటకు చూశాడు.

తలుపు ఇనుప చువ్వల్లోంచి కనబడుతున్న దృశ్యం గోడమీద అంటించిన పెద్ద పోస్టర్ లా వుంది.

దూరంగా పెద్ద అరుగు. ఆ రాతి చపటా మధ్య దృఢంగా, బలంగా పెరిగిన మర్రిమాను. వేలాడుతున్న వూడలు. కిందకు వంగి గాలికి మెల్లగా కదుల్తున్న ఆకులు.

ఆ చపటామీద కాలు ఆనించి నిలబడి పక్కనున్న ఖైదీతో మాట్లాడుతున్న యింకొక ఖైదీ చేతిలో బీడీయో, చుట్టో తెలీటంలేదు. కుంపట్లో రేగిన నిప్పు కణంలా మెరుస్తోంది. దానివెనక కొంచెం దూరంలో చిన్న కంచె. కంచె వెనక ఎవరో తిరుగుతున్న ఖైదీలు... తెల్లగా టోపీలు.

మళ్ళీ దృష్టి మరల్చాడు మహాపాత్రో.

తల పైకెత్తి గోడమీదకు చూశాడు. ఎందుకో కిటికీ వేపు చూశాడు. గబుక్కున లేచి కిటికీ దగ్గరకు వెళ్ళాడు. మడమలు పైకెత్తి, మెడ బాగా చాచి బైటకు చూశాడు.

పెద్ద రాతి గోడ. ఆ గోడపైన ముళ్ళ తీగలు, కత్తిరించిన నీలి కాగితముక్కల్లా ఆకాశం కనబడ్డాది.

మరికొంత సేపటికి చీకటి దుఃఖంలా కమ్మేసింది. అప్పటివరకూ అలాగే నిలబడి కిటికీ లోంచి ఆకాశంవేపు చూస్తూనే వున్నాడు.

ఏవో రెండు పక్షులు ఎగురుతూ కనిపించాయి. ఆ పక్షుల వెనకే చూపులు నిలిపాడు. ఎంతసేపు! మరో క్షణానికి కనబడలేదు.

వెనక్కి తిరిగేడు.

అప్పుడు చూశాడు బైట గది పక్కగా నిలబడి తనవేపే చూస్తూ నిలుచున్నాడు పోలీసు!

“ఏం చూస్తున్నావ్... తప్పించుకుని వెళ్ళిపోదామనా...” చేతి కర్రతో యినుప చువ్వల మీద టక్.. టక్... టక్... టక్.. పరపరా కొద్దూ వికారంగా నవ్వుతూ అడిగాడు పోలీసు ఒరియాలో.

సమాధానం చెప్పలేదు మహాపాత్రో.

“లైట్లు వెయ్యరా... చీకటిపడింది...” అడిగాడు మహాపాత్రో పోలీసుని.

మహాపాత్రోవేపు ఒకసారి చూసి, అలవాటుగా ఖాండ్రించి ఉమ్మి, చీదుకుని వెళ్ళిపోయాడు. మసక చీకట్లో వాడి వికారాలేవీ, స్పష్టంగా కనబడలేదు మహాపాత్రోకి. ఆ వెళ్ళేటప్పుడు బూట్ల శబ్దం... వెళ్తున్నప్పుడు వాడు రాతిగోడ మీద లాతీతో చేసే చప్పుడు కరుగ్గా వుంది.

తలుపు దగ్గరికొచ్చి బైటకు చూశాడు.

ఎక్కణ్ణుంచో ఎవరో ఏడుస్తున్న శబ్ద వినబడింది. రాత్రానూ అది ఎక్కువైతోంది. ఆ ఏడుపు తగ్గలేదు. ఆ గొంతు మగగొంతు, ఆడగొంతు తెలీటం లేదు. కొంత సేపయాక ఏడుపు గొంతు కీచుగ్గా, బొంగురుగా మారిపోయింది.

కళ్ళు జిగేల్మన్నాయి మహాపాత్రోకి.

చీకటిని చీల్చుకుని కనబడిన కాస్త మేరా పరుచుకున్న వెల్తుర్ని అలా కన్నకూతుర్ని చూసుకున్నట్టుగా చూశాడు.

మహాపాత్రో చేతివేళ్ళు గట్టిగా బుర్రలోకి దోపి జాత్తు పీక్కున్నాడు. ఇనుప చువ్వలకేసి బుర్రని గట్టిగా అదిమేడు. గడ్డాన్ని పీక్కున్నాడు గట్టిగా చువ్వల్ని పట్టుకుని లాగేడు. గదికి బైట వేసిన తాళం చప్పుడు, తలుపు విసురుగా కదలిన చప్పుడు వినబడింది.

“లం...కొడుకులు..” గట్టిగా, శక్తినంతా కూడదీసుకుని కేకలేసినట్టుగా తిట్టాడు. అతని తిట్టు అతనికే వికృతంగా వుందది. అసహ్యంగా వుంది.

ఏందుకో ఒక్కసారి అతని కళ్ళంట నీళ్ళు వచ్చాయి.

అతనికి ఒక్కసారి చంప జ్ఞాపకానికొచ్చింది.

చంప...చంప

సంవత్సరం నిండిన కళ్యాణి తనవేపు చేతులు చాచినట్టుగా అన్పించింది. రెండు పిడికిళ్ళూ మూసి ఇనుపచువ్వల మీద, అడ్డుగర్ర మీద గట్టిగా కొట్టాడు. పెద్ద శబ్దం అయింది.

మరి కొంతసేపటికి -

టక్...టకా....టక్...టకా..టక్...టా..

లాఠీ శబ్దం

“ఏరా...ఏవిటా గోల, తగలాలా...” లాఠీ లాగే గొంతు. కళ్ళు చిట్లించి చూస్తూ చప్పుడు చేస్తూ కిళ్ళీ నవుల్తూ వెళ్ళిపోయాడు పోలీసు.

అతనికోసారి రఘువీర్ పండా, పరశురామ్ మిశ్రా, జగన్నాథ్, విశ్వజిత్ శతపథి, వాళ్ళ మనుషులు, చత్రపూర్, ఋషికుల్ నది, ఇసుక దిబ్బలు, ఆ ఇసుక దిబ్బల మీద తను ఊపిరి బిగపట్టి పరుగెత్తిన పరుగు, తన వెనక తనతోపాటు పరుగెత్తలేక.. బోర్లాపడిపోయిన చంప...చంప చేతిలోని కళ్యాణి...ఆ వెనక...

వాళ్ళు..ఏడుగురు!

అదంతా ఒక్కసారి కళ్ళముందు కన్పించింది.

మహాపాత్రోకి ఆ వేళ ఉదయం జ్ఞాపకానికొచ్చింది. ఆ వేళ ఉదయం తనింకా లేవలేదు. చంప టీ తీసుకొచ్చి తట్టి లేపింది. కళ్ళిప్పాడు.

కళ్ళతోనే పలకరించింది. టీ కప్పుని అతని చేతికిచ్చి వారగా కూర్చుంది. టీ తాగుతూ చిలిపిగా ఆమెకేసి చూశాడు.

“అయ్యగారు ఆశయాల్లోనే కాదు...ఆచరణలోనూ గొప్పవారే”...

“ఏవిటట...?”

“వార్త చూడండి..” అది ఆవేల్లి దినపత్రిక. అతనిచేతికిచ్చింది. మహాపాత్రో చూశాడు.

‘బాక్సుకట్టి ఫ్రంట్ పేజీలో వేశారే!? ఆశ్చర్యంగా పెళ్ళాంవేపు చూశాడు.

“వాళ్ళకి ఇప్పటికైనా బుద్ధొస్తుంది లెండి...” అనేసి టీ కప్పు తీసుకుని లేచి లోపలి గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది చంప.

చాలాసేపు అలా పేపరు చూస్తూ వుండిపోయాడు.

దూరంగా ఋషికుల్ నది. ఒడ్డున పడవలు సర్దుతున్న జాలరివాళ్ళ కేకలు విన్పించటం లేదు. కానీ వాళ్ళ వురుకులూ, పరుగులూ కనబడుతున్నాయి.

వూరి మధ్యవున్న దేవాలయంలో మోగుతున్న గుడిగంటలు లయగా విన్పిస్తున్నాయి.

“వేగిరం స్నానం చెయ్యండి, గుడికెళ్ళాం..” మాటాడకుండా లేచాడు మహాపాత్రో. తయారయేసరికి అరగంట పట్టింది.

తల దువ్వుకుంటూ ఆమెవేపు చూశాడు.

సన్నగా, పొడవుగా వుంటుంది చంప. చంపకి చేరడేసి కళ్ళున్నాయి. ఆ కళ్ళ వేపు చూస్తున్నప్పుడల్లా ఎందుకో కమల్ సాహూ. జ్ఞాపకానికొస్తాడు. సాహూ చంప తొలి భర్త.

ఎందుకో మహాపాత్రోకి తను మొట్టమొదట ఆ వూరికి వచ్చిన కొత్తలో తనని ఆదరించిన మధు చక్రవర్తి గుర్తుకొచ్చాడు.

మధు చక్రవర్తి!

తనకో మంచి స్నేహితుడు. తనకి కాలేజీ చదువులో ఆదుకుని ఆ మాత్రం దారి చూపించిన మధు.

ఆ వేళ బజార్లో కలిశాడు.

గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాడు. ఇద్దరూ నిరంజన్ దాదా కొట్లోకి నడిచారు. పాత సంగతులన్నీ ముందుకొచ్చాయి.

మొట్టమొదటి నుంచి తను ఏకాకి. ఎవరికీ ఏమీ కాదు. తండ్రి ఎలాగుంటాడో తెలీదు. తల్లి పేదరికంతోనే చచ్చిపోయింది. జ్వరంతో, మామూలు జ్వరంతోనే చనిపోయింది.

ఆఖరు చూపులక్కూడా తను వెళ్ళలేకపోయాడు. అమ్మ చనిపోయిన మూడ్రోజుల కనుకుంటాను ఆ విషయం తెల్సింది. ఆదరాబాదరగా బరంపురం నుంచి బైల్దేరాడు.

ఏమిటి?

అంతా ఐపోయింది.

రెండు గదులుగా ఏర్పాటు చేసుకున్న చిన్నపాక, ఆఖరుసారిగా కొడుకు కోసం కలవరించి వూపిరివదిలేసిన అమ్మ పడుకున్న నులకమంచం. దానికి పేగుల్లా వేలాడుతున్న నులకతాళ్ళు. ఆ మూల బుడ్డిదీపం...సత్తు గ్లాసులు ... సిల్వరు బిందె. అదే తమాస్తి. తనని ఎలా పెంచింది అమ్మ! తన కోసమే బతికింది. కన్నీళ్ళు, కష్టాలు, బాధలు!

మండుటెండలో రాళ్ళతట్ట నెత్తిన పెట్టుకుని మోసి, ఆ వచ్చిన కూలి డబ్బుల్తో తనని చదివించింది.

అలాంటి అమ్మ -

మందులేక, చూసే దిక్కులేక, పక్కన కొడుకు లేక, ఏడ్డానిక్కూడా కన్నీళ్ళు రాక... చచ్చిపోయింది. ఎవరో దూరపు బంధువులు దయతలచి శవాన్ని దహనం చేశారట.

“సారీ...వూరుకో...రోజులన్నీ మనవి కావులే..వూరుకో. ఈ వూరెప్పుడొచ్చావ్..నేనిక్కడే వుంటున్నానని తెల్సుకదా..రాలేదేం.” అడిగేడు మధు చక్రవర్తి.

“ఇవాళే వచ్చాను. నువ్విక్కడే వున్నావని నేననుకోలేదు. రిపోర్టర్ గా వచ్చాను.” తను రిపోర్టర్ ఇంటర్వ్యూకి వెళ్ళడం, సెలక్టు కావడం, ఆ వివరాలన్నీ చెప్పాడు చక్రవర్తితో. “ముందు ఇంటికెళ్ళాం పద..”

ఇంటికి తీసుకెళ్ళాడు.

కర్ర గేటు తీసి లోనికి నడిచారు.

అటూ, ఇటూ అరటి చెట్లు. ఒక మూల జామి చెట్లు, ఏవో పువ్వుల

మొక్కలు. అవి దాటాక ఎడం పక్కన చిన్న గొడ్ల పాక. ఆ పాకలో రెండు గేదెలు, ఓ మూల ఆవులు, వాటి పెయ్యలు, వాటిపేడ, ఆ పక్క గడ్డివాము.

అది దాటితే ద్వారబంధం. దానికి కొంచెం మేర పసుపు, కుంకుంబొట్టు.
“చంపా.....” పిలిచాడు.

కటకటాలు దాటాక వున్న వరండామీద కర్ర కుర్చీలమీద కూర్చున్నారద్దరూనూ.

“నువ్వు మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్ గా పనిచేస్తున్నావని వెంకట్ చెప్పేడు..మరినువ్వు...”

“అదా...సెలవులో వున్నాను...ఈ మధ్య.....” ఏదో చెప్పబోయాడు మధుచక్రవర్తి.

ఇంతట్లో సన్నగా పట్టీల చప్పుడు.

తలెత్తి చూశాడు అతను.

తలుపు వెనక నీలం చీర కనబడింది.

“వచ్చిన వాళ్ళు పరాయివారేం కాదు, మన పాత్రోయే....”

గది బయటకొచ్చి నిలబడింది చంప.

అప్పుడు చూశాడు ఆ అమ్మాయిని.

సన్నగా పొడవుగా లేత అశోక మొక్కలాగా వున్నది. పైట చెంగుని తల మీంచి భుజం చుట్టూ కప్పుకుని నిలబడి నమస్కారం చేసింది. ఆ తర్వాత భోజనాల దగ్గర వడ్డించేటప్పుడు స్పష్టంగా చూశాడు ఆ అమ్మాయిని.

తెల్లగా అమాయకంగా వుంది ముఖం. వత్తుగా జుత్తు. అంతంత కళ్ళు. చక్కగా వుంది.

భోజనాలయాక మధు, పాత్రో మధ్య గదిలో మంచమీద కూర్చున్నారు. చంప వక్కపాడి డబ్బా తీసుకొచ్చి బల్లమీద పెట్టి వంటగదిలోకి వెళ్ళింది.

“పాత్రో ! దీన్ని చూస్తే కడుపు తరుక్కుపోతోంది నాకు... నిండా ఇరవై ఏళ్ళు లేవు... భర్తపోయాడు...”

తను నమ్మలేకపోయాడు.

నిజంగా !

చంప భర్తపోయాడా ఎలాగ ? ఎలాగ?

అదే అడిగాడు మహాపాత్రో.

“ఆయన చాలా మంచివాడు. ఆయనకున్న డిగ్రీకి ఎక్కడో ఓ దగ్గర

లెక్కరర్ వుద్యోగం చేసుకుంటూ హాయిగా వుండొచ్చు....కానీ....ఆయన అలా ఉండలేక పోయాడు...నువ్వు వినే వుంటావ్ ఆయన పేరు..... కమల్ సాహూ.....”

కమల్ సాహూ.....

కమల్ సాహూ.....

చాలాసార్లు ఆయన గురించి పేపర్లో చూసేవాడు.

ఒకసారి పార్వతీపురంలో....అవును....ఒకసారి ఆయన్ని చూశాడు.

అకస్మాత్తుగా అతనికి జ్ఞాపకం వచ్చింది. అవును పార్వతీపురంలో ఆవేళ తనూ వెళ్ళాడు మీటింగుకి.

వేలాది జనం.

అమరవీరుల సంస్మరణ సభ అది.

వక్తల్లో ఒకడు కమల్ సాహూ, అప్పటికే ఆయనకు మంచి పేరుంది. ఆయన ఆడే ప్రతిమాటా, పాడే ప్రతిపాటా ఎంతో వుత్తేజకరంగా వుంటాయి.

ఆయన ముప్పై నిమిషాలకుపైగా ఉపన్యసించాడు. పాటలు పాడేడు.

ప్రజలు మంచు పడుతున్నా లెక్కచెయ్యలేదు. మధ్య మధ్య “కమల్ సాహూ-జిందాబాద్.....జిందాబాద్”

చివర్న ఆయన పాడిన పాటలు గొప్పగా ఉన్నాయి. ఆయన ఏ సత్యాన్నయితే నమ్మి జీవితాన్ని ఏ ఉద్యమానికైతే అంకితం చేసాడో ఆ ఉద్యమ గీతాలు హృదయంలోంచి దూసుకుని వచ్చి, గొంతులో ఆకృతి యేర్పరచుకుని బైటకొస్తున్న ప్రజా పోరాట గీతాలు. చీకటి బానిసత్వంలోంచి రేపటి వెలుగుకి వేసే ఎర్రర్రని బాటలు.. ఆ పాటలు.

“ఊగరా ! ఊగరా !! ఊగరా !!!

ఉరికొయ్య నందుకుని ఊగరా ?!

ఉరికొయ్య నందుకుని ఊగరా !

ఉయ్యాలలాగా బాగా ఊగరా !

ఆ పాటలకు ప్రజలు హారతులిచ్చేరు. అదే సమయంలో పోలీసులు ఆయన్ని అరెస్ట్ చేశారు. ప్రజలు నినాదాలు చేశారు. వెంటబడ్డారు. మీటింగంతా ధ్వంసమైపోయింది. పోలీసుల లాఠీలు విలయ తాండవం చేశాయి. ప్రజల రక్తం రుద్రతాండవం చేసింది. కదిలిన జీపుకి అడ్డంగా నిలబడ్డారు ప్రజలు.

పోలీసులు బాష్పగోళాలు విసిరారు. హెచ్చరిక లేకుండానే గాల్లో కాల్పులు జరిపారు. అంత రభస అయాక బలవంతాన ఆయన్ని తీసుకునిపోయారు.

ఆవేళ అక్కడ, ఆ గొడవ అవుతున్నప్పుడు అక్కడే ఆ పక్కనున్న కిళ్ళి బడ్డీ దగ్గర సిగరెట్ వెలిగించుకుంటూ, జీపులో తీసికెళ్ళి పోతున్న ఆయన్ని చూశాడు.

సన్నగా, పొడవుగా, ఎర్రగా వుంటాడు. కళ్ళద్దాలు, చిన్న గడ్డం, చావో బతుకో తేల్చుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నట్టున్న చూపులు.

“అవును..... ఆయన్ని చూశాను.....” ఆ విషయం చెప్పాడు మహాపాత్రో. అది జరిగినప్పుడు ఆ మీటింగులో నేను, చంపా వున్నాం. అదే ఆఖరుసారిగా.....

ఆఖరు సారిగా ఆయన్ని చూడడం. ఆ తర్వాత...”

కాసేపు ఆగాడు మధు.

“ఆ తర్వాత..... ఎదురు కాల్పులు జరిపిన విప్లవాదుల మృతి” అని పత్రికా వార్తను చూసి ఆశ్చర్యపోయాన్నేను. ఆ తర్వాత తెలిసింది. ఆయన్నీ, మరికొంతమంది ఉద్యమకారుల్నీ శ్రీకాకుళం అడవుల్లో నిర్దాక్షిణ్యంగా, రాక్షసంగా హింసించి చంపినట్టుగా తెలిసింది.....”

తను ఏదో అనబోయాడు. తన మాటలు ఇంకా బయటకు రాలేదు.

లోనించి వినబడింది ఏడుపు.

ఆ ఏడుపు చంపది. గబుక్కున లేచి మధు లోనికెళ్ళాడు.

ఆ తర్వాత ఒక రోజు భువనేశ్వర్ నుంచి వస్తున్నప్పుడు రైల్వో అడిగేడు మధు—

“మా చెల్లి మీద నీ అభిప్రాయం ఏమిటి?”

చెప్పాడు.

“దాని బతుకులో కన్నీళ్ళు తుడవాలని, నేనో నిశ్చయానికొచ్చాను పాత్రో.... దాన్ని కూడా అడిగేను..... నీకేవీ అభ్యంతరం లేకపోతే....” ఆ విషయం చెప్పాడు మధు.

తనే అడుగుదామనుకున్నాడు. చాలా ఆనందంతో వొప్పుకున్నాడు మహాపాత్రో.

“ఏమిటి, యిందాకటి నుంచి ఏమిటా ఆలోచన..... గుడికెళ్ళొద్దా.....” చంప మాటలు వినబడ్డాయి.

తన కళ్ళల్లో కళ్ళు పెట్టి చిలిపిగా చూస్తోంది చంప.

“ఏమీ లేదు. ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చింది, అంతే” మహాపాత్రో లేచాడు.

గది బయట తాళం వేసి, రోడ్డుమీదికొచ్చారు. అక్కణ్ణించి గుడికి ఓ రెండు

ఫర్లాంగుల దూరం వుంటుంది. మధ్యన చిన్న కర్రవంటెన దాటాక కొంత దూరం పోతే నిరంజన్ దాదా టీ కొట్టు. ఆ వూళ్ళో మహాపాత్రోకి స్నేహితుడు, బంధువు ఆత్మీయుడూ అన్నీ నిరంజన్ దాదాయే.

వాళ్ళిద్దర్నీ చూసి నవ్వి పలకరించి కళ్యాణిని చేతిలోకి తీసుకుని ముద్దాడి టీ ఇవ్వబోయాడు.

“గుడినుంచి వచ్చేటప్పుడు తీసుకుంటాం” చెప్పింది చంప. తిరిగి వస్తున్నప్పుడు ఇద్దరూ గుడి ప్రాంగణం దాటి కొబ్బరి చెట్టు క్రింద రాతి చప్పామీద కూర్చుని ప్రసాదం తిని కబుర్లు చెప్పుకుంటూనే మెల్లగా నడుస్తూ వస్తున్నారు.

“ఏయ్ పాత్రో.....” ఆ పిలుపు వినబడిన వేపు బుర్ర తిప్పి చూశాడు పాత్రో.

నలుగురు మనుషులు! బలంగా వున్నారు. నలుగుర్లో ఇద్దరు పంచెలు, మరిద్దరు లుంగీలు కట్టుకున్నారు. వాళ్ళ కళ్ళల్లో ఏ భావమూ లేదు. కానీ మాటలు మాత్రం మర్యాదగా లేవు.

“నిన్ను పండా తీసుకురమ్మన్నారు.”

పండా!

గుండె గుభేలుమంది. పండా, రఘువీర్ పండా. ఆ చుట్టుపక్కల పేరుమోసిన మోతుబరి. ఆ వూళ్ళో సగం కొబ్బరి తోటలు ఆయనివే! వెయ్యేకరాల పైగా భూమి... పెద్దమేడా..... రెండు మిల్లులూ..... ఇలా ఎన్నో వున్నాయి. దానికి తోడు రాజకీయ పలుకుబడి కూడా వుంది. దానిక్కారణం ఆ మధ్య ఓ మినిష్టరు వచ్చినపుడు వాళ్ళ యింట్లో జరిగిన హంగామా అవ్వన్నీ విన్నాడు అతను.

“నా భార్యను యింటి దగ్గర దిగబెట్టి వస్తాను....” అన్నాడు పాత్రో.

“ఇప్పుడేతీసుకురమ్మన్నారు.....ఆయన మళ్ళీ భువనేశ్వర్ వెళ్ళిపోవాలి” రెండోవాడన్నాడు.

“నువ్వెళ్ళు....వెళ్ళగలవా? లేకపోతే దాదా కొట్లో కూర్చోనేనొచ్చేస్తాను...అలాగేనా...” చంప ఏం మాట్లాడలేదు. తలతిప్పి ‘వూ’ కొట్టింది. ఒకసారి భార్యవేపు చూసి వాళ్ళ వెనక వెళ్ళాడు మహాపాత్రో.

ఊరుకి కొంచెం దూరంగా పొలాల మధ్యన వుంది రఘువీర్ పండా ఇల్లు. ఇల్లంటే మామూలు ఇల్లు కాదు, పెద్ద కోటలాటి భవనం. ఇంటిచుట్టూ అశోక

చెట్లు బానిస సైనికుల్లా వున్నాయి. అదేదో పెద్ద రాక్షసపక్షి రెక్కల్లాగా నల్లగా తలుపు. ఇంటి ముందు పచ్చికమేస్తూ ఆవులు ఓ అరడజనున్నాయి. గేటుదాటి లోనికెళ్తున్నప్పుడు స్తంభాలవేపు చూశాడు. ధనమదంతో ఉబ్బిపోయినట్టుగా వున్నాయి. ఆ స్తంభాల్లో ఓ స్తంభానికి, బాగా బలిసి అంతెత్తు పెరిగిన అదేజాతో తెలీని కుక్క కట్టబడి క్రూరంగా అరుస్తూ గుర్రంలా వుంది. అరుస్తున్నప్పుడు దాని పళ్ళవేపు చూస్తుంటే ఎక్కడలేని భయం పుట్టుకొచ్చింది పాత్రోకి.

మెట్లెక్కాక వాళ్ళు నలుగురూ బైట ఆగిపోయారు.

“లోనికెళ్ళు...”

లోనికడుగేశాడు. దగ్గరగా వేసున్న తలుపు రెక్క తోసి లోనికి చూశాడు. ఎదురుగా పెద్దఫాటో. అందులో నిలువెత్తు మనిషి విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నట్టుగా పులిమీద కాలువేసి, వూతగా ఓ వేట తుపాకి పట్టుకుని నిల్చున్నాడు.

ఆ పక్కన ఓ ఫేను నిలబడిఅటూఇటూ చూస్తున్నట్టుగా వుంది. దాని ముందు తెల్లగా మెరుస్తూ ఓ మంచం... అది మంచం కాదు, హంస తూలికా తల్పం అంటారే... అలాంటిది ... అలాంటిదే కావొచ్చు, ఎందుకంటే దాన్నెప్పుడూ మహాపాత్రో చూడలేదు.

దానిమీద కూర్చుని వున్నాడాయన.

చూడగానే ఆ విశాలమైన గుండెమీద ఎర్రగా మెరుస్తూ పగడపు బంగారు లాకెట్, వుంగరాల జుత్తు, నల్లగా మీసాలు - చూసేవాడికి ఆయన వయస్సు వెంటనే అంచనా కట్టడం కుదరదు.

“మీరు నన్ను పిలిపించేర్ట” అనడిగేడు పాత్రో.

అంతే!

ఆ తర్వాత అక్కడ ఓ అరగంట నిలబడే వున్నాడు మహాపాత్రో. నిలబడి ఆయన చెప్పిందివినడం తప్పించి ఏం మాట్లాడ లేకపోయాడుకూడా.

“ఇక నువ్వు వెళ్ళొచ్చు” అని అన్నాడాయన.

మరి అక్కడ ఒక్క సెకెండయినా నిలబడలేదు పాత్రో. గబుక్కున పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకుని బైటకొచ్చాడు.

ఆ భవనానికి కొంచెం దూరం వచ్చాక చూసుకున్నాడు. వళ్లంతా చెమట్లు పట్టేశాయి. కళ్ళజోడు తీసి జేబు రుమాలుతో నుదుటిమీద, ముఖమ్మీద

చెమటని తుడుచుకుని గబగబ... గబగబ... పచ్చికలు దాటి, ఇసకమేట దాటి... కొబ్బరితోట దాటి... నేలబావి... దాటి... రోడ్డు మీద కొచ్చాడు.

నిరంజన్ దాదా కొట్టుకొచ్చి కూర్చున్నాడు.

“పనికుర్రాణ్ణిచ్చి ఇప్పుడే అమ్మాయిని ఇంటి దగ్గర దిగబెట్టించేశాను...”

అన్నాడు దాదా కాసేపు కూర్చున్నాక.

“ఏవిటి బాబూ... పండాగారు... కబురెట్టార్ట!... అమ్మాయి చెప్పింది” టీ చేసి యిస్తూ అడిగేడు దాదా. టీ తాగి సిగరెట్ వెలిగించుకుని జరిగినదంతా చెప్పేడు.

“ఆళ్ళు రాక్షసులు బాబూ. ఆళ్ళకి యెదురేగి ఈ చుట్టుపక్కల యేరేటి సెయ్యలేరు... ఎందుకు చెప్పు... తప్పుకు తిరగడమే మంచిది...” సలహా యిచ్చేడు నిరంజన్ దాదా.

“అది నా వృత్తిధర్మం దాదా...” వెనక్కి వచ్చేస్తూ అన్నాడు మహాపాత్రో.

ఇంటికి వెళ్ళగానే గాభరాగా అడిగింది చంప.

“ఏం గాభరాపడకు.... ఏదో వార్తరాయమని చెప్పడానికి... మరేం లేదు... అంతే...”

“అంతేనా?....” గుచ్చి గుచ్చి అడిగింది చంప. మరేం చెప్పలేదు. ఆ రాత్రి చాలా సేపు నిద్రపట్టలేదు పాత్రోకి.

ఉదయం రఘువీర్ పండా ఆడిన మాటలు వరుసగా గుర్తుకొస్తున్నాయి.

“మా గురించి నీ పేపర్లో ఎవడ్రా రాయమన్నాడు...”

“....”

“ఇక్కడ మేం అన్యాయాలు చేస్తున్నామా? నువ్వు చూశావా. పోనీ నువ్వు చూశావే అనుకో. గవ్ చుప్ గానోరు మూసుకుని వుండాలి. తెల్పిందా... నీకో పేపరుందని, నువ్వేది పంపిస్తే అది వాళ్ళేస్తారని ఇష్టమొచ్చినట్టుగా రాసి ఇస్తే నీకేదో పేరోస్తుందని అనుకుంటున్నట్టున్నావు. అది నీకు కూడెట్టదు తెల్సా! ఇంకా ఎదగాల్సినోడివి. పెద్దోళ్ళతో తగువెట్టుకోకు. వుద్దోగం చేస్తున్నావు కాబట్టి వుద్దోగంగానే సెయ్యి. అర్థమయిందా....”

“....”

“నువ్వీలాటి వెధవ రాతలు రాసినందుకు నిన్నీక్షణాన్నే చిత్రహింసలు పెట్టించీగల్గు. నువ్వనేవాణ్ణి లేకుండా చెయ్యగల్గు... అర్థమయిందా... కానీ....”

అక్కడ తనెందుకు ఏవీ మాట్లాడలేకపోయాడు. చేతగాని తనమా? పిరికితనమా? ఎందువలన? ఇలాంటివాళ్ళు వుంటారు, కానీ వాళ్ళేదో భయపెట్టారని ఝడిసిపోయి తన కర్తవ్యాన్ని విస్మరిస్తాడా?

ఆ రోజు రాత్రి చాలా సేపే నిద్రపట్టలేదు మహాపాత్రోకి. డ్రాయర్ సారుగుతీసి ఏవో కాగితాల కట్టలు తీశాడు. మరొకసారి చదివేడు. అవన్నీ తను సిద్ధంగా వుంచుకున్న వాళ్ళ అక్రమాల వ్యాసాల పరంపర. అందులో వున్నది రఘువీర్ పండా, వాడి హంగుదార్ల అక్రమాలూ, చేస్తున్న అన్యాయాలూ అన్నీ వివరంగా క్లుప్తపడి తను సంపాదించిన సాక్ష్యాలు అన్నీ అద్దంలా వున్నాయి.

అవి పంపించాలా? వద్దా? పంపిస్తే, పంపకపోతే.... ఈ రెంటిమధ్య చాలా సేపే వూగిసలాడేడు.

ఆఖరికి -

అవి జాగ్రత్తగా ఫెయిర్ చేసేసరికి రాత్రి మూడయింది. మొత్తం నాలుగు వ్యాసాలు. మర్నాడు వాటిని పంపించేడు.

మూడో రోజు, నాలుగో రోజు వరసగా బాక్సు కట్టివేశారు. చాలామంది ఆశ్చర్యపడ్డారు. రఘువీర్ పండాసంగతి తెల్సిన చాలామంది సలహాలిచ్చేరు. కొంతమంది హెచ్చరికలు చేశారు. తాడోపేడో తేల్చుకోడానికి సిద్ధంగా వున్న మహాపాత్రో ఏం చలించలేదు.

ఐదో రోజు -

ఆవేళ మామూలుగానే తెల్లవారింది. పూర్తిగా మంచు విడవలేదు. అప్పుడే తలుపు తట్టిన చప్పుడు! ఆ చప్పుడికిలేచి తలుపు తీశాడు. ఎదురుగా నలుగురు మనుషులు.

“బట్టలేసుకో...”

“ఎందుకూ...”

“ఎందుకేవిట్రా ఏసుకో...”

మాట్లాడలేదు పాత్రో. అందులో ఒకడు గబగబా బట్టల స్టాండు వేపు వెళ్ళి ఫేంటు తెచ్చి అందిచ్చేడు.

మహాపాత్రో వేసుకోక తప్పింది కాదు.

“రా...” లాక్కుని గబగబా రోడ్డుమీదకి తీసికెళ్ళాడు.

పొలాల గట్లవెంబడి గబాగబా లాక్కుని రఘువీర్ భవనానికి తీసుకెళ్ళారు.

అక్కడ ఒకే ఒక ప్రశ్న.

“ఎవడిచ్చేడు నీకు సమాచారం. నన్ను రాజకీయంగా దెబ్బతియ్యడానికి ఏ ప్రతిపక్షపోడు నీచేత గాయిస్తున్నాడివన్నీ! చెప్పు... ఇంకెన్నున్నాయి... మీపత్రిక దగ్గర... అవి వెయ్యేద్దని టెలిగ్రాం కొట్టు... తెల్పిందా..”

అతను నిర్లిప్తంగా వుండిపోయాడు.

“ఏం మాట్లాడవు...?”

“అమాయకులమీద అన్యాయాలు చెయ్యడానికి, అక్రమంగా ప్రజల్ని పీడించటానికి నీ మిల్లుల్లోకి వూర్లోని అమ్మాయిల్ని తెప్పించుకుని బలాత్కారంగా అనుభవించడానికి నీకు సిగ్గు లజ్జా లేకపోవచ్చు. కానీ...”

“వీడికిలా బుద్ధిరాదు. వీణ్ణి తీసికెళ్ళి స్తంభానికి కట్టేయండి...” రఘువీర్ పండాచెప్పినట్టుగా వాడి మనుషులు పాత్రోని స్తంభానికి కట్టేశారు. ఇష్టం వచ్చినట్టుగా కొట్టేరు. అదలా జరిగిన తర్వాత... ఇరవై నాలుగంటలు గడిచేయి.

అప్పటికి పాత్రోకి తిండిలేదు, కనీసం మంచినీళ్ళన్నా ఇవ్వలేదు.

కసిదీరా కొట్టారు.

“మరెప్పుడూ ఇలా రాయనని చెప్పు” రఘువీర్ పండా అడిగేడు. ఆ పక్కనే వాడి ముఠా వున్నారు.

ఒరేయ్ నువ్వేదో వూడబొడిచానని అనుకుంటున్నావేమో.... కాని నువ్వు పంపించిన నాలుగు రిపోర్టుల్లో రెండే వచ్చాయి. మరి రెండు వున్నాయి. కాని అవి రావు. అర్థమైందా.... నీలాంటివాణ్ణి మాత్రం బతకనివ్వకూడదు. కాని ఇది నీ మొదటితప్పుగా వదిలేస్తున్నాం. ఒక షరతుమీద ... అదీ నువ్వు నీ భార్యపిల్లల్లో సహా వూరు విడిచి వెళ్ళిపోవాలి. అదీ రాత్రిలోగా జరగాలి... అర్థమైందా. లేకపోతే నీ పెళ్ళాం బిడ్డలు ఇద్దరూ వుండరు...”

వాళ్ళు కొట్టిన దెబ్బలకు సగమైపోయాడు పాత్రో.

తప్పదు. వాళ్ళనించి, వాళ్ళ నరక యాతనల్నించి తప్పించుకోవాలంటే ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోక తప్పదు, తప్పదు.

అలాగేనన్నట్లు తలూపేడు.

మహాపాత్రోని తీసుకొచ్చి గేటుబయట వదిలిపెట్టేరు.

గేటు దగ్గర బావురుమంటూ కూతురితో పాటు నిల్చున్న చంప... ఆపక్కనే నిరంజన్ దాదా కన్పించారు.

కానీ మహాపాత్రో సృష్టించిన ఆ రెండు వ్యాసాల అలజడి మామూలు వాళ్ళ దగ్గర్నించి పెద్ద పెద్ద వాళ్ళ వరకూ వూపేసింది. ఎక్కడకు వెళ్ళినా రఘువీర్ పండా, పరశురామ్ మిశ్రా. జగన్నాథ్, విశ్వజిత్ శతపథి రాక్షసత్వపు కథలే... ఆ రకంగా రఘువీర్ వర్గం అభాసుపాలు కావడానికి కారణం పాత్రో ధైర్యమేనని చాలామంది చాటుగా అనుకున్నారు.

కానీ

ఎవడికీ ఎదురుగా అనే ధైర్యం లేదు. అందుకని “నువ్వలా ధైర్యం చెయ్యడం ఏం బాగాలేదు....” అని ఇంటికొచ్చి మరీ తిట్టేరు. అవ్వేమీ పట్టించుకోలేదు పాత్రో.

మహాపాత్రో వూరుకోలేదు.

ఆ వ్యాసాలు పత్రికల్లో వెయ్యడం ఆపొద్దని, వాటి కారణంగా ఫలానా వ్యక్తులు తనని నిర్బంధించి నానా విధాలుగా చిత్రహింసలు పెట్టేరని, దానికి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని ప్రకటన యిచ్చేడు.

అదీ మర్నాడు పేపర్లో వచ్చింది.

“బాబూ! ఎందుకు బాబూ... ఆళ్ళతో గొడవ... పిల్ల ముఖం చూడు... యిక్కడుంటే వాళ్ళు యెలాగూ బతకనివ్వరు. వెళ్ళిపో... వెళ్ళిపోయి... యెక్కడైనా హాయిగాబతుకు...” నిరంజన్ దాదా గడ్డంపట్టి బతిమాలాడు మహాపాత్రోని.

“వెళ్ళిపోతాను దాదా, వాళ్ళ అంతుచూసి వెళ్ళిపోతాను”

అదే సమయంలో ఇంటి ముందు జీపు ఆగింది. ఆ జీపులోంచి నలుగురు పోలీసులు దిగేరు. ‘మా ఎస్సయిగారు మిమ్మల్ని రమ్మంటున్నారు’ - అని పిల్చారు.

స్టేషన్కి వెళ్ళగానే ఎస్సయిని గౌరవ సూచకంగా విష్ చేశాడు మహాపాత్రో.. కానీ మహాపాత్రో వేపు ఏమాత్రం చూడలేదు ఎస్సయి. ఆ ఎస్సయి చూడ్డానికే అసహ్యంగా వున్నాడు. చింతపండు బస్తాలా వున్నాడు. గారపట్టిన పళ్ళు, నవుల్తున్న గుడాకు.

.ఒక కాలు కుర్చీమీద, ఇంకోకాలు తీవీగానేలమీద ఆనించి అడిగాడు.

“రఘువీర్ పండా మీద నువ్వు తిరగబడి చట్టవ్యతిరేకంగా బెదిరించావట... పండాగార్ని ... పరశురామ్ ని... బిశ్వజిత్, జగన్నాథ్ గార్లని చంపుతానని బెదిరించావట...” దాదాపుగా అరుస్తూ అడిగాడు.

“అబద్ధం”

“ఏది అబద్ధం... వాళ్ళింటికి నువ్వెళ్ళడం అబద్ధమా... వాళ్ళమీద తిరగబడ్డం అబద్ధమా... అందుకు తగిన సాక్ష్యాధారాలు నాదగ్గరున్నాయి తెల్సా?”

“అంతా ... బూటకం... నాటకం... వాళ్ళే నన్ను...” ఏదో అనబోయాడు మహాపాత్రో.

చేతిలోని లాఠీ కర్రతో విసురుగా దబదబ బాదేడు ఎస్సయి -

“ఒరేయ్... వాళ్ళమీద తిరగబడ్డానికి.. నీకెన్ని గుండెల్రా, కుక్క కొడకా..”

“మీరిలా ప్రవర్తించడం...” పాత్రో లాఠీ కర్రని అడ్డేడు.

“ఏం చేస్తావా.... నువ్వుకాదు... నీ అమ్మ మొగుడు నన్నేం చేయలేడు... తెల్సా. నా ఇష్టం, నా ఇష్టంరా ఎవడేంటి చేస్తాడో... నిన్నీ క్షణంలో ఎవడాదుకుంటాడో చూస్తాను. నిన్ను చంపేస్తాను... ఎవడడ్డం వస్తాడు? నీ గురించి ఎవడిక్కావాలా గాడిదకొడకా...”

నేను తల్చుకుంటే నీ కిప్పుడే బేడీలేసి లాకప్పులో పడేసి చిత్రహింసలు పెట్టిగల్చు, నాకా పవర్చున్నాయి. నీలాంటి తిరుగుబాటుదారుల్ని అణచటానికి నాకీ పవర్చిచ్చిందిరా ప్రభుత్వం... ఇలాంటి వెధవ్వేషాలు వెయ్యకుండా వీటికి వార్నింగు మాత్రమే తెలుసుకో. నేను మంచోణ్ణి. లేకపోతే నీ ఈ తప్పుకి బట్టలిప్పించి, ఈవూర్లోనే కాదు భువనేశ్వర్ మెయిన్ రోడ్లో నడిపించిగల్చు తెల్పిందా... వార్నింగుతో, వుత్తి వార్నింగుతో, వదిలేస్తున్నాను.... తెలుసుకో... వెళ్ళు.”

ఆ రాత్రి -

సమయం పదయివుంటుంది. మధ్యాహ్నం నుంచి చంప ఏడుస్తూనే వుంది.

“ఎక్కడికైనా వెళ్ళిపోదామండీ...”

మహాపాత్రోకి అక్కడే వుండాలని వుంది.

కానీ... కానీ

“అలాగే వెళ్ళిపోదాం” అన్నాడు. చంప బట్టలు సర్దింది. సామాను అవీ నిరంజన్ దాదాకి అప్పజెప్పారు.

సన్నగా మంచు కురుస్తోంది. వుండుండి వీచే గాలికి కొబ్బరి చెట్లు అప్పుడప్పుడూ చప్పుడుచేస్తున్నాయి. ఋషి పక్షుల శబ్దం చిడతల చప్పుడో వినబడుతోంది. దూరంగా పొర్లుతూ వెళ్ళిపోతున్న ఋషికుల్ నదీతరంగాల మీద పడుతున్న వెన్నెలకాంతి, శవం మీద కప్పిన తెల్లగుడ్డలా వుంది. సగం చీకటి సగం వెల్తురు. ఇసక దిబ్బల మధ్య దారి అగుపించడంలేదు.

జగన్నాథ్ గుడి దాటాక రాళ్ళదారి. అది దాటాక ఇసక బాట. అక్కడ చిన్ననది పాయ. ఆ పాయ దాటాక కొండలు.. ఆ కొండలు దాటాక పెద్ద తోట... తోట దాటితే రెండు మైళ్ళు పొలాలు.

ఆ రాత్రి ఎటు ప్రయాణం?

ఎక్కడికెళ్ళాలి?

ఏదో బస్సు దొరక్కపోదు.

కొండల మధ్యనుంచి నడుచుకుంటూ దరిదాపుగా తోట వరకూ వచ్చేరు పాత్రో, చంప.

“ఒరేయ్” పిలుపు! ఆ పిలుపు అతనికి తెల్పు. ఆ గొంతు కూడా అతనికి తెల్పు. గొంతు వినగానే “పరుగెత్తు” అన్నాడు.

మహాపాత్రో, చంప ఇద్దరూ పరిగెత్తుతున్నారు. ఇసకలో కాళ్ళు కూరుకుపోతున్నాయి. వెనక వాళ్ళు ఏడుగురు. ఒకడిచేతిలో టార్పిలైటు. ఆ వెలుగు దగ్గరకు వస్తుంటే పాత్రో గుండెలు భయంతో అదిరిపోతున్నాయి.

ఆయాసం, పరుగు.

ఎక్కడైనా దాగుందామంటే వాళ్ళు దగ్గరపడ్డారు.

“పరుగెత్తు... చంపా” కేకలేశాడు, శక్తినంతా కూడదీసుకుని ముందుకురికి. చేతిలో పెట్టె జారిపోయింది. జోళ్ళు ఎప్పుడో కిందపడిపోయాయి. కళ్ళద్దాలు వుండుండి సర్దుకుంటున్నాడు. చంప పరుగెత్తలేకపోతోంది. ఆఖరుకి చంపచెయ్యిని వదిలేశాడు... ముందుకి ... పొలాల గట్టుమీదపడ్డాడు... ముందుకి... ముందుకి... ఇంకాముందుకి మహాపాత్రో వెళ్ళిపోయాడు.

“ఏవండీ... ఏవండీ... ఏవండీ... ఏవండీ..”

ఆ కేకలు వినబడనంత దూరం వెళ్ళిపోయాడు మహాపాత్రో. భయంతో భార్యని కూడా ఆదుకోలేనంత దూరం వెళ్ళిపోయాడు మహాపాత్రో.

చీరమడతలు కాళ్ళక్రింద పడి పడిపోయింది. చేతిలో పిల్ల కళ్యాణి యిసకలో పడిపోయింది. “కళ్యాణి... కళ్యాణి.. కళ్యాణి ఎక్కడ... ఎక్కడ... అటు యిటు చూస్తూ వెనక్కి చూస్తూ వెతుకుతోంది.

నాలుగడుగులు వెనకాతల బోర్లాపడిపోయి కదలకుండా బొమ్మలా కళ్యాణి. గబుక్కున రెండు చేతుల్లోకి పిల్లని తీసుకుని గాలిలా ముందుకు దూసుకుని పరుగెత్తింది చంప.

ఒక్కసారి వెనక్కి చూసింది.

వాళ్ళు కనబడలేదు. అక్కడున్న చెట్టు వెనక్కి నక్కి కూతురి నుదుటి మీద, బుగ్గల మీద, చేతులమీద చెయ్యేసి చూసింది.

ఒక్కసారి చంప హృదయం ఆగిపోయింది.

కళ్యాణి వళ్ళు చల్లగా వుంది. ముక్కుమీద వేలేసి చూసింది. వూపిరి ఆడటం లేదు. చంప గుండె ఆయాసంతో కొట్టుకోవడం స్పష్టంగా వినిస్తోంది. ఆసమయంలో చంప కన్నీళ్ళల్లో నీళ్ళున్నాయో లేవో తెలీదు.

“కళ్యాణీ...” ఏడుస్తూ అరిచిందో అరుస్తూ ఏడిచిందో తెలీదు. పిచ్చిగాకాళ్ళూ చేతులూ, బుగ్గలూ, నుదురూ పట్టుకుని చూస్తోంది. అప్పటికీ సంశయం తీరలేదు.

“ఏవండీ..” ఆపిలుపు ఆ సరుగుడు రాటలకే అంటుకుపోయింది. గబుక్కున లేచి పిల్లని రెండు చేతులతో పట్టుకుని పరుగెత్తబోయింది. ఇసుకలో అడుగులు పడటం లేదు. కాళ్ళు కూరుకుపోయాయి. కింద పడిపోయింది.

చేతిలోని పిల్ల తుళ్ళిపోయి ఇసుక దిబ్బమీద పడిపోయింది బొమ్మలా.

“పట్టుకో... పట్టుకో”

“ఏవే... లంజా నలుగురూ నాలుగు వేపుల్నించి పట్టుకున్నారు. “వదల్రా... వదలండిరా” గింజుకుంటోంది. వాళ్ళు వదలేదు. వాళ్ళ రాక్షసపు చేతుల్లో చిక్కిపోయింది.

వాళ్ళు ఏడుగురు.

ఒకడు చీర ఫట్మని చింపినట్టుగా లాగేశాడు. ఇంకొకడు జాకెట్టుమీద పళ్ళు అదిమిపట్టి కొరికాడు. ఆ పంటి గాట్లు జాకెట్టుని దాటి భుజమ్మీద ముళ్ళులా గుచ్చుకున్నాయి. ఇంకొకడు లంగాని లాగేశాడు. వున్న శక్తినంతా కూడలాక్కుని ఒకసారి లేచి ఎగిరి, చంప ముందుకురికింది. గబగబా... గబగబా... గబగబా..

గొంతు పూడిపోయి, కిందపడిపోయినట్టుగా కేకవేసింది. పరుగెడుతోంది. పరుగెడుతోంది.

ఒక్కసారి యెక్కణ్ణంచో వీచిన గాలికి సరుగుడు రువ్వలు కదిలాయి. ఆ రువ్వ శబ్దం వికృతంగా భయంకరంగా వుంది. ఆ యిసుక దిబ్బలు స్మశానంలో సమాధుల్లాగా వున్నాయి. చంప అలిసిపోయింది. ఆ చీకట్లో ఆ మంచురాత్రి, ఆ చలిరాత్రి దూరంగా బుషికుల్ కెరటాల మీంచి వచ్చే గాలి చిన్న పిల్లఏడుపులాగా వుంది.

ఏడుగురు చంపని పట్టేశారు.

ఇంతట్లో ఒకడు బరబరా చెట్ల మధ్యకు లాక్కొచ్చాడు. ఇంకొకడు

టార్చిలైటుతో ఆ అమ్మాయి ముఖమీద లైటు వేసి చూశాడు -
చచ్చిపోయిందా, బతికిందా? చచ్చిపోవడానికి ఆ అమ్మాయి పిరికిది కాదు.

కానీ ఎదిరించడానికి మాత్రం ఆ అమ్మాయి ఒంటరిది. ఒంట్లో శక్తిలేదు.
గుండెల్లో బలం లేదు. భర్త చుట్టుపక్కల ఎక్కడా లేడు. పిల్ల ఈ లోకంలో
లేదు. ఆమెకి బ్రతుకుమీద ఆశ లేదు. వాళ్ళకి మానవత్వం లేదు. ఆ రాత్రికి
దయలేదు. ఆ చీకటికి చూపులేదు... ఆ ప్రకృతికి పుట్టుకే లేదు.

ఒకరు ... ఒకరు.... ఒకరి తర్వాత ఇంకొకరు.

ఒకరి తర్వాత ఒకరు

వరసగా ఏడుగురు...

ఏడుగురు.... వరుసగా...

ప్రకృతంతా మామూలుగానే వుంది.

నది నిశ్చలంగానే ప్రవహిస్తోంది.

మంచు, ముద్దలాగా కురుస్తూనే వుంది. ఆ అర్ధరాత్రి ఓ తల్లి
చావుబతుకుల్లో వున్న తల్లి, వళ్ళంతా రక్తంతో ఇసక దిబ్బల మీద నగ్నంగా...

కన్న కూతుర్ని వెతుక్కుని, చూసుకుని ఆ చచ్చిన శవాన్ని ముద్దాడి... ఆ
ఇసక దిబ్బమీదే, రెండడుగుల నేలలో... చేతివేళ్ళతో గొయ్యి తీసి... ఏడుస్తూ
పాతిపెట్టి పిచ్చిగా... పిచ్చిగా అరిచింది.

★ ★ ★

మహాపాత్రో చేతి వేళ్ళుగట్టిగా బుర్రలోకి దోపి జాతు పీక్కున్నాడు. ఇనుప
చువ్వలకేసి బుర్రని గట్టిగా అదిమి, గడ్డాన్ని పీక్కుని శక్తినంతాకూడదీసి -

“లం...కొడుకులు...” అరచి గట్టిగా బుర్రను ఇనుపచువ్వలకేసి
బాదుకోవడం ప్రారంభించాడు. ఒకటి ... రెండు... మూడు... నాలుగు...
ఐదు... ఆరు...ఏడు... రక్తం చుక్కలు.

మహాపాత్రో అరుస్తున్నాడు.

“నేను పిచ్చెక్కి నా పెళ్ళాన్ని నా కూతుర్ని చంపుకున్నానట్రా... నేను
ద్రోహినట్రా... నేను నేరస్తుణ్ణా... నేను నేరస్తుణ్ణా... ఒరేయ్ ... ఒరేయ్”

అతని శరీరంలోంచి కిందపడ్డ రక్తపుచుక్కల్లో అతని ప్రతిబింబం
కన్పించింది.

ఆంధ్రజ్యోతి వీక్షి - 19-2-1982

✱